

sig. Men jeg beder dog om, at man vil bemærke, at den Ligestilling, som Kommissionen indrømmede, var dikteret af Hensynet til dette Renteraad, som man mente kunde gribe ind overfor visse usunde Tilbøjeligheder. Jeg gaar imidlertid indtil videre ud fra, at Folketinget ikke er til Sinds saa fuldkomment at gaa bort fra det Standpunkt, man ret enigt har staaet paa gennem en lang Aarrække, et Standpunkt, som har været hævdet af Medlemmer af de forskellige Partier og med megen Vægt blev hævdet ved Stempellovforslagets Behandling, hvor Ordføreren med hele Udvalgets Billigelse til den Finansminister, der til sin Tid maatte sidde, rettede en stærk Appel om Tilvejebringelse af denne Lighed. Jeg siger, jeg gaar indtil videre ud fra, at det ikke er Folketingets Mening at forlade dette Standpunkt. Skulde det være Tingets Mening at forlade det uden at give nogen som helst indskrænkende Bestemmelser med Hensyn til Bankernes Udlaansvirksomhed, betragter jeg det som en selvfølgelig Konsekvens, at man giver Sparekasserne fuldkommen Frihed med Hensyn til deres Udlaansformer. Man kan virkelig ikke give den ene Art Pengeinstitutter den Frihed, som Lovforslagets § 1 hjemler, men omgærde den anden Art Pengeinstitutter med snærende Baand og indskrænkende Bestemmelser paa alle Leder og Kanter. Dette Hensyn paakalder jeg ikke for Sparekassernes Skyld, men for Samfundets Skyld, ogsaa af Hensyn til Forretningsverdenen. Hensynet til denne anføres sædvanlig til Berettigelse af Bankernes Eksistens, og lad mig, for at forebygge alle Misforstaaelser sige, at jeg ønsker ingen nye indskrænkende Bestemmelser, der kan true eller genere Bankernes berettigede Eksistens. Men naar man anfører navnlig Hensynet til Forretningsverdenen til Gunst for Bankernes Eksistensberettigelse, erkender jeg, at det særligt er efter dette Kriterium, de maa bedømmes, at det for Forretningsverdenen gælder om at kunne komme hurtigt i Besiddelse af den fornødne Driftskapital. Men der er et andet Hensyn, der efter min Mening har lige saa stor Interesse for Forretningsverdenen, det er Ønskeligheden af at faa billig Driftskapital. Det er navnlig fra dette Synspunkt, jeg ser den paagældende Sag, og for saa vidt Bankerne er i Stand til at foretage denne Udligning, der her er Tale om, og levere denne Driftskapital paa billigt mulige Maade, finder jeg mig ganske i, at man ser bort fra dette, at Sparekasserne konkurreres ud.

Men kan Bankerne give billig Drifts-

kapital? Det synes mig, at dette Spørgsmaal maa besvares med et Nej, og det af følgende Grunde. For det første er Bankernes Udlaansform forbundet med en større Risiko, hvorfor der maa beregnes en større Avance, en større Risikopræmie, med andre Ord: Forskellen mellem Udlaans- og Indlaansrenten maa være større. Dertil kommer, at Driftsudgifterne er ret forskellige for Banker og Sparekasser, og endelig kommer hertil det Udbytte, som Bankerne fordeler til deres Aktionærer, et Udbytte, der sædvanligvis er omtrent 15 Mill. Kr. om Aaret. Det har i Aaret 1912 udgjort 15,962,153 Kr. Disse Grunde synes mig maa besvare dette Spørgsmaal med Nej. De kan ikke foretage Udligningen saa billigt som den anden Art af Pengeinstitutter. Thi vel skal jeg erkende, at Bankdirektørerne som Regel er endog meget dygtige Folk, men hekse kan de jo ikke. Ja, man har ganske vist i den senere Tid maattet faa et Indtryk af, at visse Bankfunktionærer er i Besiddelse af en egen Trolddomsevne, naar det har været muligt gennem et Tidsrum af omtrent et halvt Aar at lænse Banken for et gennemsnitligt dagligt Beløb af 2,000—3,000 Kr. Naar det har været muligt gennem en længere Tid at tage disse Penge ud af Banken, uden at det mærkes, faar man virkelig et Indtryk af, at Bankfunktionærerne maa være i Besiddelse af en helt ejendommelig Evne, sammenholdt med den nødvendige Godtroenhed, der maa findes paa den anden Side.

Jeg ønsker at benytte denne Lejlighed til at takke Ministeriet for den energiske og kraftige Indskriden, det har anvendt overfor Aalborg-Affæren. Det er virkelig nødvendigt at gribe ind overfor disse Udskejelser, der desværre ikke synes at være helt isolerede. De er kompromitterende for os, demoraliserende for Standen og til Skade for Bankerne, og jeg er overordentlig glad over det Omfang, som Undersøgelsen synes at skulle faa. Thi det forekommer mig at lyde for naivt, hvad man har set blive fremsat, at et Firma her i København „i god Tro“ har kunnet financiere de paagældende i den Udstrækning, som er sket. Dette synes mig at være for naivt, naar man har med en Funktionær at gøre, der har 2,000 Kr. eller 3,000 Kr. i aarlig Gage. Jeg kunde ønske, at det høje Ministerium var gaaet lige saa kraftigt frem overfor Roskilde-Affæren, thi dette, at det var en Bankdirektør, der spekulerede med Formandens Viden, synes mig ikke at være nogen formildende Omstændighed. Men som sagt jeg yder Ministeriet min Aner-